

CHUỐI ở Việt Nam

ANH TRUNG

Loại quả dễ trồng, dinh dưỡng cao

Có khoảng 1.000 loài chuối trên thế giới, thích hợp vùng nhiệt đới ở độ cao trên 100m so với mực nước biển, nhiệt độ từ 21 đến 31°C. Khí hậu Việt Nam rất thích hợp để trồng chuối, có thể dễ dàng tìm thấy chuối được bày bán khắp nơi: các chợ, trong siêu thị và trên những gánh hàng rong khắp các ngã đường.

Diện tích trồng trái cây Việt Nam phát triển, nhưng diện tích trồng chuối dừng lại ở mức trên dưới 100.000 ha (khoảng hơn 10% diện tích trồng trái cây), và sản lượng ở khoảng không tới 1,4 triệu tấn từ nhiều năm nay, chủ yếu tiêu thụ trong nước. Đa số được trồng ở qui mô nhỏ, gia đình, những nơi trồng diện tích lớn (3.000-8.000 ha) gồm: Thanh Hóa, Nghệ An, Khánh Hòa, Đồng Nai, Sóc Trăng và Cà Mau. Ở phía Bắc, qui mô trồng không quá 3.000 ha như Hải Phòng, Nam Định, Phú Thọ. Vùng sản xuất chính gồm Đồng Nai, Cần Thơ, Sóc Trăng, Tiền Giang, Vĩnh Long và Bến Tre.

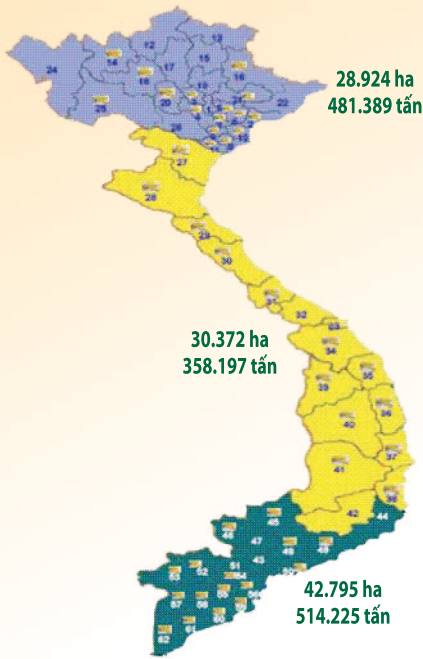
Chất dinh dưỡng có trong 100g chuối

Chỉ tiêu	Định lượng	Chỉ tiêu	Định lượng
Năng lượng	89 Kcal	Pantothenic acid (B5)	0,334 mg
Carbohydrates	22,54 g	Vitamin B6	0,367 mg
Đường	12,23 g	Folate (Vit. B9)	20 µg
Chất xơ	2,6 g	Vitamin C	8,7 mg
Chất béo	0,33 g	Calcium	5 mg
Protein	1,09 g	Iron	0,26 mg
Vitamin A equiv.	3 µg	Magnesium	27 mg
Thiamine (Vit. B1)	0,031 mg	Phosphorus	22 mg
Riboflavin (Vit. B2)	0,073 mg	Potassium	358 mg
Niacin (Vit. B3)	0,665 mg	Zinc	0,15 mg

Nguồn: USDA

Phân bố diện tích trồng chuối ở các miền

Nguồn: Center for Agricultural Policy with Prosperity Initiative (CAP)

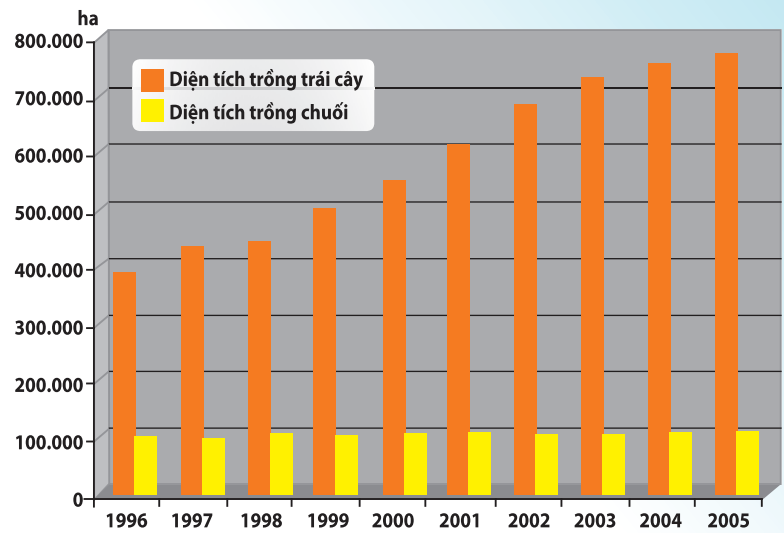

Trồng chuối trên chân đất trồng rau không hiệu quả (Bình Sơn, Quảng Ngãi)

Mô hình trồng chuối già hương huyện Diên Khánh, Khánh Hòa mang lại hiệu quả kinh tế cao.

So sánh diện tích trồng chuối và diện tích trồng trái cây ở Việt Nam

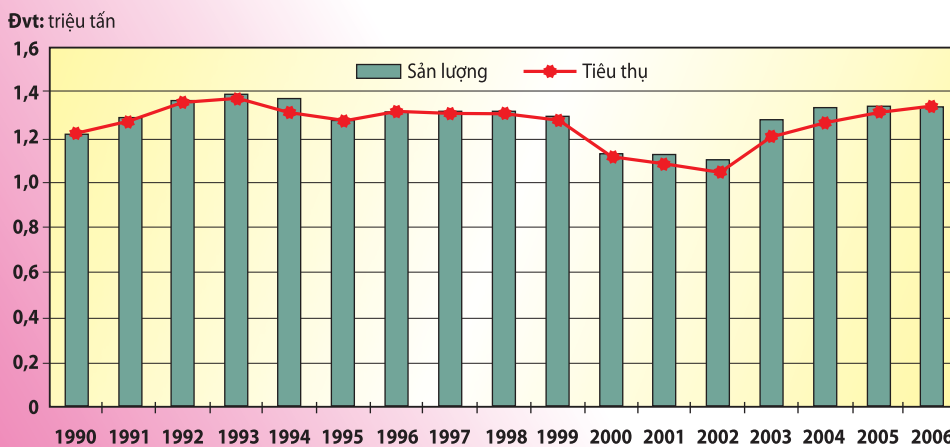

Nguồn: CAP

Mô hình trồng chuối phủ bạt ở Bình Trung - Bình Sơn (Quảng Ngãi).

Sản lượng và tiêu thụ chuối ở Việt Nam

Nguồn: CAP

Mua bán chuối tại chợ Canh Vinh, Bình Định

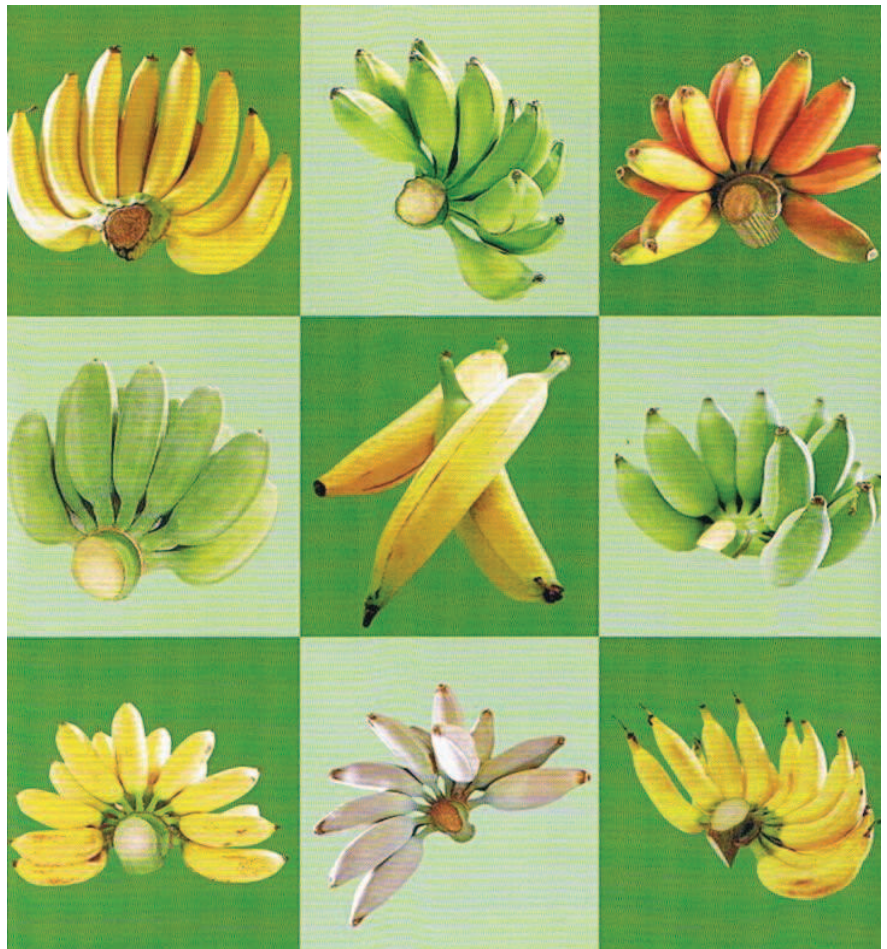
Một điểm thu mua chuối tại xã Tân Long, H. Hương Hóa, tỉnh Quảng Trị

► Thế Giới Dữ Liệu

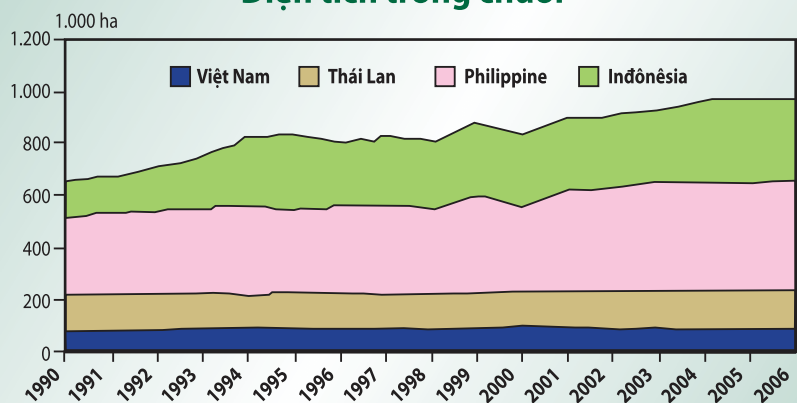
So sánh với các nước trong khu vực

Trong 4 nước trồng nhiều chuối ở Đông Nam Á: Việt Nam, Thái Lan, Philippines và Indonesia, Việt Nam có diện tích trồng chuối ít nhất, khoảng 100 ngàn ha. Diện tích trồng chuối ở các nước từ 1990 đến nay không thay đổi nhiều ngoại trừ Indonesia, nhưng đến nay, với sự quan tâm đến "công nghiệp chuối", sản lượng chuối của Philippines và Indonesia đã tăng gấp đôi những năm 90. Còn Việt Nam, vẫn với cách trồng chuối như những ngày xưa và sản lượng cũng không thay đổi trong 2 thập kỷ qua!

So với Việt Nam, diện tích trồng chuối ở Philippines gấp 3 lần nhưng sản lượng lại gấp khoảng 7 lần. Năm 2006, sản lượng chuối Việt Nam khoảng hơn 1 triệu tấn, trong khi đó Philippines gần 7 triệu tấn. Hiện nay Philippines là nước đứng thứ nhì về số lượng chuối xuất khẩu trên thế giới và tại thị trường Việt Nam đã có mặt chuối Philippines. Tuy giá đắt gấp 3 lần, thế nhưng nhiều người vẫn thích mua chuối Philippines chỉ vì màu sắc rất hấp dẫn, dù rằng chuối Việt Nam ăn dẻo, ngọt và thơm hơn nhiều.

Diện tích trồng chuối

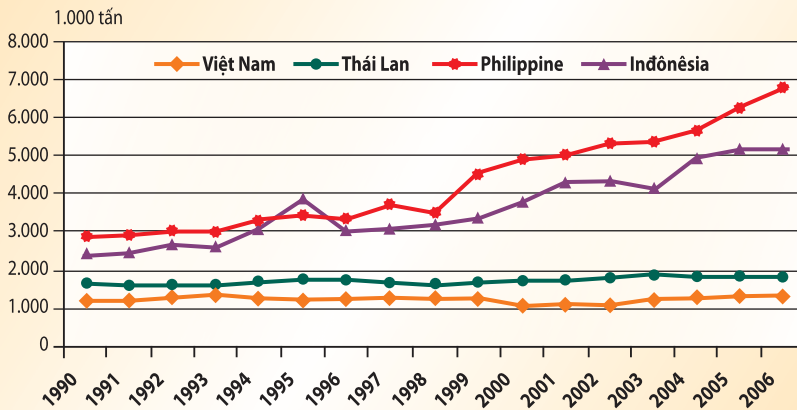

Nguồn: CAP

Tha Yang, tại tỉnh Phetchaburi (Thái Lan) được biết đến như một trong những khu vực đang phát triển tốt nhất cho việc trồng chuối.

Sản lượng chuối

Nguồn: CAP

Thu hoạch chuối

Thu lợi từ chuối của nông dân Việt Nam

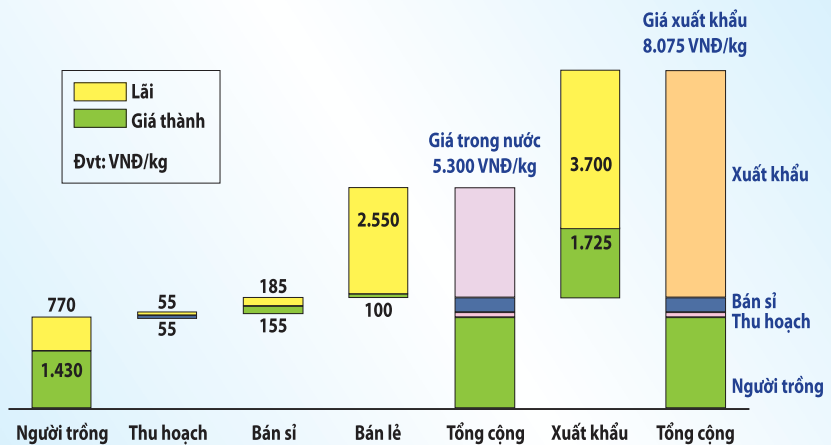
Cũng như các mặt hàng nông nghiệp khác, từ sản xuất đến người tiêu dùng, nguồn lợi phần lớn trong tay của giới trung gian, nông dân thu lợi từ sản phẩm của mình không tương xứng với công sức đã bỏ ra.

Theo nghiên cứu cơ cấu giá chuối của CAP thì 1 kg chuối già đến tay người trong nước giá 5.300 đồng/kg thì người trồng chỉ lãi 770 đ/kg, người bán sỉ lãi 158 đ/kg và người bán lẻ lãi 2.550 đ/kg, hơn gấp 3 lần người trồng. Còn nếu chuối được xuất khẩu, giá 1 kg chuối sẽ được cộng thêm 1.725 phí xuất khẩu và người xuất khẩu có lãi 3.700 đ/kg. Như vậy, dù xuất khẩu giá chuối có cao hơn hay tiêu thụ chuối trong nước thì nguồn lợi thu được của nông dân vẫn rất thấp.

Diện tích và sản lượng chuối của Việt Nam thấp, thu nhập từ trồng chuối không hấp dẫn so với các loại cây trồng khác. Thêm vào đó, giá thành sản xuất cao, chất lượng không đồng đều và thiếu điều kiện bảo quản, vận chuyển đã làm giảm khả năng cạnh tranh của chuối Việt Nam. □

Cơ cấu giá chuối của Việt Nam

Nguồn: CAP

So sánh lợi nhuận thu được giữa trồng chuối, hạt tiêu và hạt điều ở Việt Nam

	Chuối 			Hạt điều 	Hạt tiêu
	Chuối già	Chuối cau, sứ	Chuối bom		
Sản lượng (kg/ha)	16.670	12.000	15.000	1.660	3.000
Thu nhập (1.000 đồng/ha)	36.674	18.000	17.250	19.517	215.500
Lợi nhuận (1.000 đồng/ha)	12.840	11.000	10.250	12.467	95.443

Nguồn: CAP